

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ТОВАРОЗНАВСТВО ТА ЕКСПЕРТИЗА В МИТНІЙ СПРАВІ»**

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Другий
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Магістр
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ – 076 Підприємництво та торгівля
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – 07 Управління та адміністрування
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ – Магістр підприємництва та торгівлі**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного університету
протокол №__від «_» квітня 2024р.)
та вводиться в дію з «_» _____2024р.**

В.о. ректора

_____ /**Андрій Кудряшов**/

Харків – 2024

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. керівник проектної групи **Сорокіна С.В.**, к.т.н., доцент, доцент кафедри торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи;
2. **Пенкіна Н.М.**, к.т.н., доцент, доцент кафедри торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи;
3. **Колесник В.В.**, к.т.н., доцент, кафедри торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Шурдук І. В. – головний судовий експерт відділу товарознавчих та гемологічних досліджень, Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, канд. техн. наук;

Шушман Н.А. – головний державний інспектор відділу митного оформлення «Чернівці» митного посту «Західний» Енергетичної митниці.

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю Кафедра торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр підприємництва та торгівлі за спеціалізацією товарознавство та експертиза в митній справі
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Товарознавство та експертиза в митній справі» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1,4 місяці
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, сертифікат про акредитацію Серія УД №21003592, відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 27.12.2018 р., протокол № 133, наказ МОН України від 08.01.2019 р. № 13. Строк дії сертифікату до 01.07.2024 року.
Цикл/рівень	Другий (магістерський) рівень вищої освіти; НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст)
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	до 01.07.2025 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://btu.kharkov.ua/pro-universitet/osvitnya-diyalnist/osvitni-programi/
2 – Мета освітньої програми	
<p>Підготовка фахівців здатних розв'язувати складні завдання і проблеми в сфері підприємництва, торгівлі та митної справи, яка передбачає отримання професійних компетентностей з ідентифікації та експертизи товарів в митних цілях, експертної оцінки товаросупровідної документації та процедур митного оформлення.</p> <p>Мета ОПП магістрів «Товарознавство та експертиза в митній справі» відповідає основній меті розвитку та місії ДБТУ – створення університету європейського рівня, інноваційного типу, з високим рейтингом та розвиненою</p>	

інфраструктурою з метою задоволення ціннісних очікувань усіх стейкхолдерів (зацікавлених сторін):

- для здобувачів ступеня вищої освіти магістр – елітна освіта, що створює умови для творчого розвитку, освітньої мобільності та міжнародного визнання;
- для науково-педагогічного персоналу – формування інноваційного, освітнього і наукового простору для забезпечення розкриття потенціалу, можливостей самореалізації та професійного розвитку;
- для роботодавців та бізнесу – забезпечення високих вимог ринку праці фахівцями нової формації, здатними працювати в умовах швидкозмінного, багатофункціонального середовища;
- для держави та суспільства – підготовка інтелектуальних ресурсів, здатних вирішувати державні, європейські та світові проблеми.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))

Об'єкти вивчення та/або діяльності: діяльність суб'єктів господарювання підприємницьких та/або торговельних структур з виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку; процедури митної експертизи та митного оформлення товарів митними службами.

Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців з підприємництва та торгівлі, які володіють методологією й інструментальним апаратом та ефективно впроваджують фундаментальні знання й практичні навички в роботу митних органів, установ, підприємств і організацій, робота яких спрямована на зовнішньоекономічну діяльність.

Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні, науково-методичні і прикладні засади підприємницької та торговельної діяльності, які забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень;

поглиблені знання про міжнародну торгівлю, кооперацію та спеціалізацію господарських суб'єктів різних країн;

спеціальні знання про митне законодавство, процедури митного контролю та експертизи, митного оформлення товарів, про методіку вирішення організаційних і нормативно-правових питань у сфері митного контролю;

Методи, методики та технології: включають систему загальнонаукових й спеціальних методів, професійних методик та технологій, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання щодо забезпечення організації, ефективного функціонування та розвитку

	<p>підприємницьких, торговельних та митних структур. система інноваційних методів, професійних методик та технологій експертизи товарів, документального оформлення результатів експертного оцінювання.; технології проведення митного контролю товарів широкого вжитку.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей магістра з підприємництва та торгівлі, товарознавства та експертизи в митній справі (комп'ютерна техніка, пакети прикладних програм, програмні продукти тощо; статистичні інструменти контролю та аналізу якості продукції; нормативно-технічна база національної системи стандартизації та міжнародних організацій зі стандартизації).</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма з прикладною орієнтацією. Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, який володіє сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями в галузі підприємництва, торгівлі та митної діяльності, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Основним фокусом ОП вивчення процесів організації та функціонування митних, підприємницьких та торговельних структур з метою досягнення економічних та соціальних результатів. ОП передбачає поглиблене застосування системи наукових знань, методів та практичних навичок, спрямованих на розробку рекомендацій щодо контролю, нагляду за товарами в процесі транспортування, зберігання і реалізації, а також проведення аналізу, оцінки та митної експертизи товарів для встановлення відповідності визначеним вимогам, ідентифікації та виявлення фальсифікації; дотримання визнаних у міжнародних відносинах систем класифікації та кодування товарів, особливостей митного оформлення експорту та імпорту товарів, інших міжнародних норм і стандартів.</p>
Особливості програми	<p>Унікальність ОП полягає у наявності професійно-орієнтованих дисциплін для роботи в органах Державної митної служби, зовнішньоторговельних компаніях, підприємницьких структурах. Програма</p>

	орієнтована на спеціальну підготовку фахівців в сфері товарознавства та експертизи в митній справі, які є здатними до швидкої адаптації в сучасних умовах ведення підприємницької, торговельної та зовнішньоекономічної діяльності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Професійна діяльність як фахівця з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за ОПП «Товарознавство та експертиза в митній справі» може займати такі первинні посади: викладач університету та вищого навчального закладу; науковий співробітник; інженер з якості; інженер із стандартизації; інспектор державний з якості товару та торгівлі; інспектор з контролю якості продукції; інспектор-товарознавець; контролер якості; експерт-аудитор; експерт-аудитор з сертифікації; керівник малого підприємства (фірми); експерт із стандартизації; фахівець із стандартизації та сертифікації; експерт митної лабораторії.</p> <p>Випускники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010:</p> <p>1210.1 Керівники підприємств, установ та організацій</p> <p>1227 Керівники виробничих підрозділів у комерційному обслуговуванні</p> <p>1229.1 Керівні працівники апарату центральних органів державної влади</p> <p>1229.7 Керівники інших основних підрозділів в інших сферах діяльності</p> <p>1314 Керівники малих підприємств без апарату управління в оптовій та роздрібній торгівлі</p> <p>1319 Керівники інших малих підприємств без апарату управління</p> <p>2419.3 Професіонали державної служби</p> <p>2471 Професіонали з контролю за якістю</p>
Подальше навчання	Можливість навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за програмами: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самостійне навчання, проблемно-орієнтоване навчання, консультації з викладачами. Комбінація лекцій, практичних та лабораторних занять з використанням активних і інноваційних методів і технологій навчання, що розвивають комунікативні та лідерські навички та

	<p>уміння працювати в команді.</p> <p>Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.</p>
Оцінювання	<p>Рейтингова система оцінювання. Поточне та проміжне оцінювання – усне та письмове опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань. Підсумкове оцінювання – заліки, письмові екзамени, захист курсової роботи (проекту), звіту з практики. Атестація – захист кваліфікаційної роботи магістра.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); дворівневою національною шкалою (зараховано/незараховано); 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та митної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або митних структур.</p> <p>СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або митній діяльності</p> <p>СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або митної діяльності.</p> <p>СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і</p>

	<p>прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.</p> <p>СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або митної діяльності.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати митний контроль та експертизу, документальне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України.</p> <p>СК7. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку міжнародних торговельних структур.</p>
7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
ПРН 1	Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.
ПРН 2	Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і митної діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.
ПРН 3	Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.
ПРН 4	Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.
ПРН 5	Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
ПРН 6	Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.
ПРН 7	Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
ПРН 8	Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.
ПРН 9	Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.
ПРН 10	Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.
ПРН 11	Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.
ПРН 12	Здійснювати організацію та проведення митного контролю і митного оформлення товарів та інших предметів з погляду мінімізації ризиків

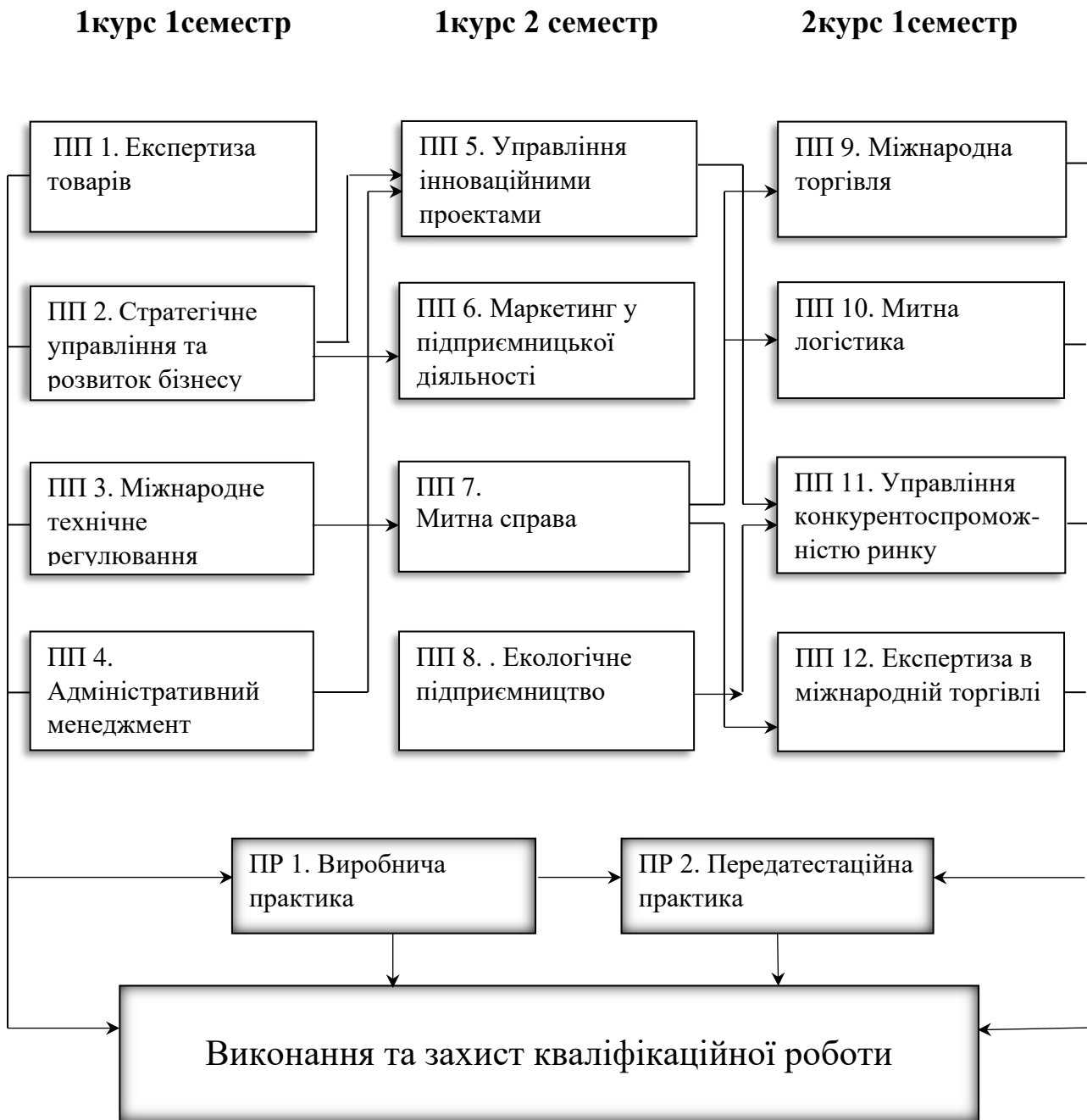
	та забезпечення митної безпеки України.
ПРН 13	Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері міжнародної торгівлі.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації ОП залучаються науково-педагогічні (педагогічні) та/або наукові працівники, необхідні для реалізації освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Науково-педагогічні та наукові працівники, які забезпечують освітній процес за ОП, мають кваліфікацію відповідно до дисциплін, що викладаються, а також рівень наукової та професійної активності, що засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов, додаток 2 (постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 (із змінами і доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365)). Частка науково-педагогічних (педагогічних) та/або наукових працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у Державному біотехнологічному університеті, становить не менше 50 відсотків на другому (магістерському) рівні вищої освіти, з них осіб, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, становить більше 10 відсотків. Склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, становить більше як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у Державному біотехнологічному університеті за основним місцем роботи
Матеріально-технічне забезпечення	Наявність навчальних приміщень, комп'ютерних класів, спортивного залу, спортивного майданчику, бібліотеки, читального залу, мультимедійного обладнання, бездротового доступу до мережі Інтернет, приміщень для науково-педагогічних працівників, пунктів харчування. Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних

	планів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Освітній процес забезпечено підручниками, довідковою літературою, методичними виданнями викладачів. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. Забезпеченість бібліотеки фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/ освітньо-наукова/ видавнича/ атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація):</p> <ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт ДБТУ: http://btu.kharkov.ua – офіційний сайт факультету: http://btu.kharkov.ua/fakulteti-instituti/fakultet-upravlinnya-torgovelnopidpriyemnikskoyu-ta-mitnoyu-diyalnistyu/ – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека ДБТУ, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище; – навчальні і робочі навчальні плани; – графіки освітнього процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми навчальних дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, кваліфікаційної роботи;
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість участі у програмах академічної мобільності на основі двосторонніх договорів між університетом та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість участі у програмі Erasmus+, проектах міжнародної кредитної мобільності на основі двосторонніх договорів між університетом та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства про підготовку іноземних громадян навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на загальних умовах, за контрактною формою навчання, з додатковою мовною підготовкою.

**2. Перелік компонент освітньо-професійної програми
«Товарознавство та експертиза в митній справі»
та їх логічна послідовність**

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ПП 1	Експертиза товарів	5,0	Екзамен, Курсова
ПП 2	Стратегічне управління та розвиток бізнесу	5,0	Екзамен
ПП 3	Міжнародне технічне регулювання	4,0	Екзамен
ПП 4	Адміністративний менеджмент	4,0	Залік
ПП 5	Управління інноваційними проектами	3,0	Екзамен
ПП 6	Маркетинг у підприємницької діяльності	3,0	Залік
ПП 7	Митна справа	4,0	Екзамен
ПП 8	Екологічне підприємництво	4,0	Екзамен
ПП 9	Міжнародна торгівля	4,0	Екзамен
ПП 10	Митна логістика	4,0	Залік
ПП 11	Управління конкурентоспроможністю ринку	4,0	Екзамен
ПП 12	Експертиза в міжнародній торгівлі	4,0	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		48,0	
Вибіркові компоненти ОП			
ВВ1-ВВ 6	Вибіркові дисципліни (6 дисциплін)	24,0	
Загальний обсяг вибірових компонент:		24,0	
Практична підготовка			
ПР 1	Виробнича практика	4,0	Залік
ПР 2	Передатестаційна практика	2,0	Залік
Загальний обсяг практична підготовки		6,0	
Атестація			
ПП 12	Кваліфікаційна робота	12,0	Захист
Загальний обсяг		12,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90,0	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється атестаційною комісією, склад якої затверджується Державним біотехнологічним університетом. До складу комісії можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і гласно.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота повинна передбачати теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері підприємницькій, торговельній, та митній діяльності із застосуванням теорії та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних та митних структур. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота та її реферат має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищи або його структурного підрозділу, або у депозитарії закладу вищи.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи забезпечення якості освіти:

- відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу;
  - процесний підхід до управління;
  - здійснення моніторингу якості;
  - постійне підвищення якості;
  - залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
  - публічність інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Процедурами забезпечення якості освіти є:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти;
- покращення кадрового потенціалу університету;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях учасників освітнього процесу.

Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм.

1. Механізм розробки та затвердження освітніх програм регулюється «Положенням про освітні програми Державного біотехнологічного університету».

2. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу.

3. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

4. Відповідальні за впровадження та виконання освітніх програм: випускова кафедра, науково-методична та вчена ради факультету, навчальний відділ, вчена рада університету.

Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти.

1. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчальної програми дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає теоретичну частину дисципліни, повинен ознайомити студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання.

2. Для врахування думки здобувачів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні анонімні опитування (анкетування) студентів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої освіти.

3. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданні вченої ради та оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету.

4. Відповідальні за впровадження та виконання: дирекція, навчальний відділ, студентська рада, науково-методична рада, центр менеджменту якості університету.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Державного біотехнологічного університету» та здійснюється на договірній основі у відповідності до діючої нормативної бази та базується на принципах:

- обов'язковості та періодичності проходження підвищення кваліфікації;
- прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації;

- моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності;
- впровадження результатів підвищення кваліфікації чи стажування в наукову та педагогічну діяльність.

Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби наявного студентського контингенту відповідно до форм навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність та можуть їх використовувати у навчанні.

Для самостійної роботи студентів запроваджено електронний ресурс Moodle, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін. Забезпеченість навчально-методичними матеріалами електронного ресурсу Moodle для кожної навчальної дисципліни становить понад 70%, що відповідає встановленим нормативам.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє автоматизована система управління, яка забезпечує: єдиний механізм у роботі з документами, унеможлиблює їх дублювання, допомагає ефективно здійснювати їх пошук, володіючи мінімальною інформацією про них, надає можливість паралельного виконання операцій, що дозволяє скоротити час руху документів і підвищити оперативність їх виконання.

Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації.

Достовірна, об'єктивна, актуальна та легкодоступна інформація про освітній процес за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність публікується на офіційному веб-сайті Державного біотехнологічного університету, включаючи освітні програми з висвітленням критеріїв відбору на навчання, запланованих результатів навчання за цими програмами, кваліфікації, а також зміст освітніх компонентів.

Запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти.

Система забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті, базується на моральних нормах, правилах етичної поведінки та принципах академічної доброчесності:

- сприяння становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу;
- сприяння формуванню та поширенню позитивного іміджу університету;
- збереження та примноження традицій університету, підвищення його престижу власними досягненнями;

- виявлення толерантності та поваги до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей;

- допомоги учасникам освітнього процесу, що опинились в складних життєвих обставинах та ін.

- забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу досягається шляхом функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність академічного плагіату має на меті запобігання поширення плагіату в письмових роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності і індивідуальності при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Учасники освітнього процесу несуть адміністративну та дисциплінарну відповідальність за не доброчесну поведінку.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компетентності	Компоненти ОП														
	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	ПП 5	ПП 6	ПП 7	ПП 8	ПП 9	ПП 10	ПП 11	ПП12	ПР 1	ПР 2	Д
ЗК1	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+
ЗК2			+	+	+	+			+		+	+			
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+		+	+	+	+		+	+			+	+	
ЗК5				+	+	+	+		+			+	+	+	+
СК1		+		+	+						+				
СК2	+		+				+		+	+		+	+	+	+
СК3	+		+				+		+	+				+	+
СК4		+		+	+						+	+			
СК5			+			+	+	+	+	+			+	+	
СК6		+		+	+						+	+			
СК7			+				+	+						+	+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Програмні ПРН	Компоненти ОП														
	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	ПП 5	ПП 6	ПП 7	ПП 8	ПП 9	ПП 10	ПП 11	ПП12	ПР 1	ПР 2	Д
ПРН 1	+	+	+	+	+	+					+	+	+	+	+
ПРН 2			+		+				+				+	+	+
ПРН 3		+		+	+	+					+	+			
ПРН 4	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+	+	
ПРН 5		+	+	+	+			+			+	+	+	+	+
ПРН 6	+								+	+		+	+	+	+
ПРН 7	+						+		+	+			+	+	+
ПРН 8		+		+	+	+					+	+	+	+	+
ПРН 9		+	+	+	+		+	+		+			+	+	+
ПРН 10		+		+	+			+			+	+	+	+	+
ПРН 11							+					+	+	+	+
ПРН 12			+				+	+	+				+	+	+
ПРН 13		+		+	+			+					+	+	+

7. Програма розроблена з урахуванням нормативних та інструктивних матеріалів міжнародного, галузевого та державного рівнів:

1. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851. [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19>.
2. Критерії оцінювання якості освітньої програми. Додаток до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (пункт 6 розділу І). [Електронний ресурс]. <https://naqa.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/09/Критерії.pdf>.
3. Квіт Сергій. Дорожня карта реформування вищої освіти України. Освітня політика. Портал громадських експертів. [Електронний ресурс]. <http://educationua.org/ua/articles/1159-dorozhnya-karta-reformuvannya-vishchoji-osviti-ukrajini>.
4. Глосарій. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. [Електронний ресурс]. <https://naqa.gov.ua/wpcontent/uploads/2020/01/%d0%93%d0%bb%d0%be%d1%81%d0%b0%d1%80%d1%96%d0%b9.pdf>.
5. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. http://mdu.in.ua/Ucheb/dovidnik_koristuvacha_ekts.pdf.
6. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
7. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. №1/9–239 щодо використання у роботі закладів вищої освіти примірних зразків освітніх програм.
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (зі змінами).
10. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України № 961 від 10.07.2019 р. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/076-pidpriemnistvo-torgivlya-tabirzhova-diyalnist-magistr.pdf>).
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності». <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p/page>.
12. Лист Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 р. №1/9–377 щодо

надання роз'яснень стосовно освітніх програм.

13. Стратегія розвитку Державного біотехнологічного університету на 2022-2027

<http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-strat.pdf>